

Intervju–Rok Kovačič, svetski prvak u podvodnoj fotografiji

januar - jul 2011.

RONILAČKI SVET

▣ **Akvarijumi**
Turkuazoo i Tropicarium

▣ **Weissensee**
Najviše alpsko jezero

Inovacijom i idejom do medalje

Na „13. Svetskom prvenstvu u podvodnoj fotografiji“, koje je održano u Bodrumu (Turska), slovenački podvodni fotograf Rok Kovačič ostvario je izuzetan uspeh. U konkurenciji od 46 fotografa iz 23 zemlje osvojio je zlatnu medalju u kategoriji makro i bronzanu u generalnom plasmanu. Dakle, treći na svetu! Ovo takmičenje se u organizaciji CMAS-a održava svake dve godine i privlači naj-

foto Irena Čok
foto Danijel Erka

veće autoritete iz podvodne fotografije. Tim povodom Rok specijalno za naš časopis govori o utiscima sa svetskog prvenstva.

Ronilački Svet: Da li ti je ovo prvi nastup za reprezentaciju Slovenije? Ko su još članovi reprezentacije?

Rok Kovačič: Meni je ovo bio prvi nastup na svjetskom prvenstvu za reprezentaciju Slovenije. Kod nas postoji duga tradicija bavljenja podvodnom fotografijom. Prvi slovenački ronilci i podvodni fotografi su još davne 1979. godine nastupili na prvom svjetskom prvenstvu. Ove godine članovi reprezentacije su bili: Borut Furlan (renomirani i svjetski poznat fotograf), Irena Čok (ove godine asistent, inače fotografkinja sa nagradama sa brojnih međunarodnih takmičenja), Rok Kovačič (fotograf, državni prvak prošle dve godine, nagrade na međunarodnim takmičenjima) i Oskar Marko Musić (ove godine asistent, inače fotograf i državni prvak pre 3 godine).

Ronilački Svet: Kakva je bila konkurencija na ovom svetskom prvenstvu?

Rok Kovačič: Što se tiče konkurencije, mogu da kažem da je bila vrlo jaka jer je to jedino svjetsko prvenstvo u podvodnoj fotografiji (održava se svake dve godine, prim. redakcije), zato na njega dolaze sva velika imena u ovom sportu, osim onih koji uopšte ne nastupaju na takmičenjima. Tako sam imao čast upoznati brojne fotografe koje sam do sada pratio samo preko weba i čudio se njihovom radu. Stvarno lijepo je bilo upoznati Denis Palbiania, koji je jedini fotograf na svijetu koji ima stalnu postavku svojih podvodnih fotografija u modernoj galeriji u New Yorku! Inače se bavi i profesionalnom studijskom fotografijom. Bio je tamo i Rui Guerra, poznati portugalski fotograf, koji organizuje radionice za podvodne fotografe i ima nekoliko publikovanih knjiga. Silvia Boccato, Italijanka koja ima puno nacionalnih i međunarodnih nagrada, zatim Austrijanac Werner Thiele, koji je profesionalni podvodni fotograf još od 1990. godine i Španac Arthur Josia Telle Thiemann, koji je ima osvojenih preko 25 međunarodnih priznanja. To su samo neka imena koja sam znao još od prije, ali niko od fotografa koji je došao na svjetsko nije došao na odmor, pa i nismo imali previše vremena za razgovore.

portret na suvom:
Rok Kovačič

Ronilački Svet: Ko je bio u žiriju?

Rok Kovačič: Žiri je bio sastavljen od poznatih imena vezanih za CMAS i podvodnu fotografiju. Bio je tu Koreanac ByungDoo Lee, koji radi u CMAS-u od 1997. godine, a od 2009. je predsjednik KUA. Takođe je bio je i predsjednik 5. i

12. svjetskog prvenstva. Član žirija je bio i Turčin Alptekin Baloglu, koji se već 20 godina bavi produkcijom podvodnih fotografija. Na svjetskom prvenstvu 2005. godine bio je kapetan turske reprezentacije u Španjolskoj, kada su osvojili zlato u kategoriji riba. Godine 1999. je objavio svoju knjigu, koja je osvojila nagradu „Best BOOK of the Sea“ u Kuala Lumpuru. Francuz Andre Ruoppolo je profesionalni ronilac od 1970. godine, a fotografijom se počeo baviti 1985. godine. Njegovi

radovi su više puta objavljivani u svjetskim magazinima i sudjelovao je u brojnim arheološkim istraživanjima. Slovenac Arne Hodalič, koji je od 1988. profesionalni free-lance fotograf, specijalist za podvodnu i speleologiju, radi za brojne časopise. Glavni je urednik slovenačkog izdanja National Geographic. Amerikanka Cathy Church je biolog sa puno objavljenih knjiga i udžbenika o podvodnoj fotografiji. Mnogo puta je bila nagrađivana za svoj rad, a 2000. godine je primljena u „kuću slavnih ženskih ronilaca“. Petnaest godina je uređivala magazin Skin Diver. Švedanin Magnus Lundgren dobitnik je puno međunarodnih nagrada, osvojio srebrnu medalju u Mauritziusu, osvojio „best in show“ kod wetpixela, dobio naziv Shell Wildlife Photographer of the Year. Njemač slovačkog porekla Milan Czapay je napravio više od 3.400 zarona sa ka-

merom. Osnovao je poduzeće za proizvodnju podvodnih kućišta „Sealux“. Posljednjih godina je često u žiriju na raznim takmičenjima u podvodnoj fotografiji.

Ronilački Svet: Koju si foto-opremu koristio na svetskom prvenstvu i da li je ona u nečemu specifična?

Rok Kovačić: Nastupio sam sa „Nikon D300“ telom fotoaparata, makro i širokougaonim objektivima, „Hugyfot“ podvodnim kućištem i „Subtronic nova“ blicevima i predlećama. Specifičnost opreme je u tom da ima praktično sve portove i leće za sve objektivne koje upotrebljavam i posebno patentirani sistem za bliceve, koji omogućuje precizno spot osvjetljavanje podvodnih organizama na svim podlogama. Jedino sa ovakvim sistemom smo mogli napraviti fotografiju puža u kvadratu, koja je prva ovakva na svijetu. Niko ranije nije fotografisao ovom tehnikom tačkastog osvjetljavanja organizama sa kvadratom. Činjenica da sam imao 4 od 5 fotografija u top 10 i da su sve bile napravljene sa posebnim sistemom za osvjetljavanje je dokaz da se

sa ovakvom tehnikom i pravom idejom mogu napraviti vrlo lijepe fotografije koje prevazilaze biološki aspekt podvodnog fotografisanja.

Ronilački Svet: Kako je nastala pobjednička fotografija u kategoriji makro?

Rok Kovačić: Pobjedničku fotografiju puža napravili smo na poziciji Big Reef, prvog takmičarskog dana na jutarnjem zaronu. Pozicija usred Bodrumskog akvatorija je vrlo poznata i popularna lokacija za ronjenje, jer je jedna od rijetkih lokacija u ovom dijelu Turske, gdje je podvodni ambijent sa puno riba i bogatim makro-životom. Ostale lokacije su mnogo pustije, pogotovo kad je u pitanju ambijent, jer je podmorje često puno bijelih stena, koje nisu dobro obrasle. Dok smo ronili i tražili atraktivne objekte za fotografiranje, na dubini od 15 metara smo primjetili lijepu crvenu spužvu sa vrlo malim pužem golačem, dalmatincem (*Discodoris atromaculata*) na njoj. Bio je simpatičan mali golač, ništa veći od nokta na ruci. Odmah nam se svidio. Pripremili smo opremu i počeli ga snimati. Poslje par

foto odlučili smo, da ga osvjetlimo sa kvadratom. Brzo nam je postalo jasno da smo snimili posebnu fotografiju. Naveče kad su nam vratili memorijske kartice, pogledali smo fotografiju na kompjuteru gdje smo se uvjerali da je tehnički perfektna i da je stvarno grafički estetska. Znali smo da će fotka biti nešto posebno i da će šokirati, ali nismo bili sasvim sigurni da li će i žiri prepoznati estetsku vrijednost naše fotografije, jer bi se na prvi pogled moglo, sa nekim klasičnim pogledom na podvodnu fotografiju, reći da je to kreacija i neklasična makro-fotografija kakve smo navikli gledati. No, odluka žirija, podjela ocjena i pobjeda u ovoj kategoriji nama je dala potvrdu da je fotografija jako estetska i da će ovakve fotografije u budućnosti postati sve češće. Posebnost ove tehnike fotografiranja ispod mora je ta da prikazuje organizme u „novom svjetlu“. Daje im nov izgled i stavlja ih u drugačiji estetski prostor, koji ide mnogo dalje o lijepe biološke fotografije, odakle je podvodna fotografija i izašla. Ova fotografija i tehnika ukazuje na mogućnost potpuno novog pristupa u podvodnoj fotografiji i stvaranja estetiku koju će svako prepoznati, a koja će privući pažnju i neronioca. Ova tehnika omogućuje stvaranje fotografije puža golača, koje je sasvim drugačije od prirodnog, biološkog pogleda na ovu životinju. Tako puž izgleda kao kamen na satenu kod draguljara, ili kao u bajci da je stavljen na ljeteci ćilim. Drago mi je bilo kad je jedan od brazilskih fotografa, poslije podjele nagrada, došao do mene i rekao da je i on pokušavao napraviti neku kompoziciju koja bi bila u stilu turske zastave, ali da mu ništa nije uspjelo tako dobro kao nama. Tad mi je postalo jasno da ova fotografija

pruža mašti mogućnost da doživi puža ne samo kao morskog organizam nego i kao apstrakciju određene ideje. Postalo mi je jasno da će ova tehnika postati standard jer otvara granice podvodnog fotografisanja i diže fotografiju na viši nivo, jer omogućava sasvim novu kreativnu estetiku i izražavanje ideja, koje su više od samog biološkog pogleda na lijepu životinju. Ovim se otvara prostor za potpuno novo doživljavanje podvodnog snimanja, što će približiti estetiku podvodne fotografije širem krugu ljudi. Podvodna fotografija će postati više „umjetnička“ jer će obogaćena ovim dodatnim, više apstraktnim, pristupom privući svakog čovjeka. Ovakvom nadgradnjom, biološka estetika se neće uništiti, nego će zadržati momenat prikazivanja ljepote prirode i dopuniti ga. Moja je želja da to omogući pomak u svijesti ljudi i približi im ljepotu prirode, koja je van njihove svijesti. Većom popularizacijom podvodne fotografije i prepoznavanjem njene estetike nadam se da će doći do promjene ljudske svijesti i stvaranja novog stava prema životu i poštovanju prirode, svijeta i ljudi koji nas okružuju i od kojih zavisimo. Bogatstvo prirodne baštine i blaga koja nam priroda pruža su dragulj koji se drži samo u rukavicama i poštuje na svim nivoima. Nadam se da će ova poruka stići do svijesti ljudi i da će do promjena u stavu doći što prije.

Ronilački Svet: Koliko ova medalja utiče na tvoju karijeru podvodnog fotografa?

Rok Kovačić: Ova medalja mi je potvrda da je podvodna fotografija u Sloveniji na pravom putu i da su pioniri i „stari mačori“ naše podvodne fotografije uspjeli odgojiti novu generaciju vrhunskih podvodnih fotografa, ko što su i oni sami. U Sloveniji smo već u prošlosti imali odlične rezultate na svjetskim prvenstvima, ali nikad tako dobre kao ove godine.

Ko je Rok Kovačić?

Rok kovačić je rođen 1980. godine u Ljubljani (Slovenija). Član je ronilačkog kluba DRM Ljubljana (najstariji klub na prostoru ex-Yu) i roni od 2001. godine. Fotografijom se bavi od 2002. a podvodnom fotografijom od 2003. godine. Ima ronilačku kategoriju CMAS P4 i PSS Trimix 60. Do sada je napravio preko 1.000 ronjenja u različitim podvodnim okruženjima. Veoma je angažovan na popularizaciji podvodne fotografije. Aktuelni predsjednik International Underwater Photography Cup-a (IUPC).

Imali smo 6 fotografija u 5 kategorija u top 10 i postigli: makro – 1. i 5. mjesto, makro sa temom – 4. i 9. mjesto, riba – 7. mjesto, ambijent – 5. mjesto. U ukupnom plasmanu ja na 3. i Borut Furlan na 16. mjestu na svijetu. Osobno me je iskustvo sa svjetskog prvenstva mnogo naučilo i potvrdilo da sa mnogo rada i volje i pravom ekipom možemo postići rezultate o kojima u ovako jakoj konkurenciji poznatih imena podvodne fotografije nisam ni razmišljao. Zahvala ide mom matičnom klubu DRM Ljubljana, Borutu Furlanu, Ireni Čok i mom asistentu Oskar Marko Musiću za izuzetan timski duh i visoku motivaciju na pripremama i takmičenju u Turskoj. Zajedno smo se odlično dopunjavali i uspjeli napraviti najbolji rezultat u istoriji takmičenja slovenačkih ekipa na svjetskim prvenstvima. A na kraju zahvala i ekipi www.retra-uwf.com, sa kojom smo u suradnji razvili ovaj revolucionarni sistem za osvjetljavanje u podvodnoj fotografiji. ■

